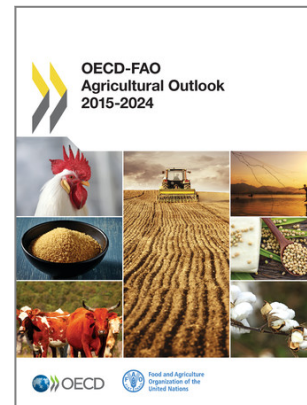


# OECD *Multilingual Summaries*

## OECD-FAO Agricultural Outlook 2015

Summary in Slovak



Celý dokument si môžete prečítať na: [10.1787/agr\\_outlook-2015-en](http://10.1787/agr_outlook-2015-en)

## Poľnohospodársky výhľad OECD a FAO na rok 2015

Zhrnutie v slovenčine

Ceny plodín a živočíšnych výrobkov podliehali v roku 2014 rôznorodým trendom. Pri plodinách vyvolali dva roky silnej úrody ďalší tlak na ceny obilnín a olejní. Nižšie dodávky v dôsledku okrem iného obnovy stád a vypuknutia chorôb prispeli k vysokým cenám mäsa, kým ceny mliečnych výrobkov prudko klesli z historického maxima. V roku 2015 sa očakáva ďalšie prispôbenie krátkodobým faktorom, predtým než začnú pôsobiť strednodobé hnacie mechanizmy ponuky a dopytu.

V reálnych hodnotách sa za nasledujúcich desať rokov očakáva pokles cien všetkých poľnohospodárskych produktov, keďže rast výroby podporovaný nárastom výkonnosti podľa smeru vývoja a nižšími cenami vstupov predstihuje spomaľujúci sa nárast na strane dopytu. Hoci to zodpovedá tendencii dlhodobého trvalého poklesu, odhaduje sa, že sa zachová vyššia cenová úroveň než v rokoch predchádzajúcich cenovému vrcholu v období rokov 2007 – 2008. Dopyt bude podmienený spotrebou na osobu so zreteľom na základné suroviny, ktorá sa v mnohých rozvíjajúcich sa hospodárstvach blíži k saturácii, a všeobecne zdĺhavým ozdravovaním svetového hospodárstva.

Zásadné zmeny dopytu prebiehajú v rozvojových krajinách, kde trvalý, ale spomaľujúci sa populačný rast, zvyšujúce sa príjmy na osobu a urbanizácia zvyšujú dopyt po potravinách. Narastajúce príjmy motivujú spotrebiteľov na rozšírenie svojich stravovacích návykov v prospech živočíšnych bielkovín oproti škrobu. Očakávajú sa preto vysoké ceny mäsa a mliečnych výrobkov v porovnaní s cenami plodín, pričom v rámci plodín by sa ceny hrubozrnných obilnín a olejní používaných ako krmoviny mali v porovnaní so základnými potravinárskymi surovinami zvýšiť. Tieto štrukturálne tendencie sa niekedy kompenzujú osobitnými faktormi, ako je napr. stagnujúci dopyt po kukuričnom etanole.

Nižšie ceny ropy spôsobujú tlak na pokles cien, hlavne dosahom na ceny energie a hnojív. Okrem toho pri predpokladaných nižších cenách ropy nie je výroba prvej generácie biopalív vo všeobecnosti výnosná bez poverení alebo iných stimulov. Neočakáva sa, že politiky povedú k výraznému zvýšeniu výroby biopalív v Spojených štátoch ani v Európskej únii. Na druhej strane v Brazílii sa očakáva nárast výroby etanolu z cukrovej trstiny v dôsledku zvýšeného povinného pomeru k benzínu a poskytovania daňových výhod, kým v Indonézii sa aktívne podporuje výroba bionafty.

V Ázii, Európe a Severnej Amerike bude dodatočná poľnohospodárska výroba riadená takmer výlučne zlepšením výnosov, kým v Južnej Amerike sa očakávajú zlepšenia výnosov a dodatočné poľnohospodárske oblasti. Nízky nárast výroby sa očakáva v Afrike, hoci ďalšie investície by mohli výnosy a výrobu podstatne zvýšiť.

Pri vývoze poľnohospodárskych komodít sa očakáva koncentrácia v menšom počte krajín, pričom dovoz sa rozptyľuje do množstva krajín. Význam relatívne malého počtu krajín pri zásobovaní globálnych trhov niektorými kľúčovými komoditami zvyšuje riziká na trhu vrátane tých, ktoré sa spájajú s prírodnými katastrofami alebo prijímaním rušivých obchodných opatrení. Celkovo sa očakáva v porovnaní s predchádzajúcim desaťročím pomalší obchodný rast, ktorý si však zachová stabilný pomer ku globálnej výrobe a spotrebe.

Súčasný výhľad odráža základné podmienky ponuky a dopytu na svetových poľnohospodárskych trhoch. Tento výhľad však podlieha mnohým neistotám, pričom niektoré sa skúmajú na základe analýzy pravdepodobnosti. Ak sa historické obmeny vo výnosoch, v cenách ropy a hospodárskom raste premietnu do budúcnosti, existuje vysoká pravdepodobnosť aspoň jedného vážneho otrasu na medzinárodných trhoch v najbližších desiatich rokoch.

## Hlavné trendy v komoditách

- **Obilniny:** Veľké zásoby a klesajúce výrobné náklady posúvajú nominálne ceny obilnín v krátkodobom meradle stále nadol, kým v dôsledku trvalého dopytu a vzrastajúcich výrobných nákladov by sa mali v strednodobom meradle nominálne ceny znova zvýšiť.
- **Olejniny:** Veľký dopyt po potravinách s vysokým obsahom bielkovín bude mať vplyv na ďalšie rozšírenie pestovania olejní. Povedie to k vysokému príspevku potravinovej zložky v rámci celkovej výnosnosti so zreteľom na olejniny a priaznivo to ovplyvní pestovanie sóje, najmä v Brazílii.
- **Cukor:** Vysoký dopyt po cukre v rozvojových krajinách by mal pomôcť pri ozdravení nízkych cien a viesť k ďalším investíciám v tomto odvetví. Trh bude závisieť od výnosnosti pomeru cukru a etanolu v Brazílii, ktorá je hlavným výrobcom, a zachová si volatilitu v dôsledku výrobného cyklu cukru v niektorých ázijských krajinách, ktoré sú jeho kľúčovými výrobcami.
- **Mäso:** Očakáva sa, že výstup bude odrážať zlepšenie marží a nižšie ceny krmných zrnín v záujme obnovenia ziskovosti odvetvia, ktoré bolo takmer počas celého predchádzajúceho desaťročia vystavené obzvlášť vysokým a volatilným cenám krmovín.
- **Rybolov:** Predpokladá sa, že svetová produkcia v oblasti rybolovu sa do roku 2024 zvýši takmer o 20 %. Očakáva sa, že akvakultúra v roku 2023 presiahne celkové výnosy z rybolovu.
- **Mliečne výrobky:** Predpokladá sa, že vývoz mliečnych výrobkov sa bude naďalej sústrediť v štyroch hlavných regiónoch pôvodu: Nový Zéland, Európska únia, Spojené štáty a Austrália, v ktorých sú podmienky pre nárast domáceho dopytu obmedzené.
- **Bavlna:** Ceny bude krátkodobo tlačiť nadol vyčerpanie rozsiahlych zásob v Čínskej ľudovej republike (ďalej len „Čína“), ale zvýšia sa a ostanú relatívne stabilné počas zvyšného obdobia, ktorého sa týka výhľad. Očakáva sa, že do roku 2024 ostanú reálne aj nominálne ceny pod úrovňou z rokov 2012 – 2014.
- **Biopalivá:** Očakáva sa, že v nasledujúcom desaťročí bude využívanie etanolu a bionafty narastať nižším tempom. Predpokladá sa, že úroveň výroby bude závisieť od politik v krajinách, ktoré sú hlavnými výrobcami. Pri vyjadrení podielu na globálnej výrobe by sa mala pri nižších cenách ropy zachovať nízka úroveň obchodu s biopalivami.

## Brazília

Tohtoročný výhľad sa zameriava osobitne na Brazíliu. Táto krajina sa zaraďuje medzi desať najväčších hospodárstiev na svete a je druhým najväčším svetovým dodávateľom potravín a poľnohospodárskych produktov. Brazília je pripravená stať sa popredným dodávateľom pri uspokojovaní dodatočného globálneho dopytu, ktorý vzniká najmä v Ázii.

Predpokladá sa rast dodávok v dôsledku trvalého zlepšovania výkonnosti s vyššími výnosmi plodín, zmenou pasienkov na ornú pôdu a intenzívnejším chovom dobytká. Štrukturálnymi reformami a zmenou orientácie podpory smerom k investíciám na posilnenie výkonnosti, napr. v oblasti infraštruktúry, by sa mohli tieto príležitosti zintenzívniť. Podobný účinok by mali dohody o obchode, ktoré zlepšujú prístup na zahraničné trhy.

Brazília urobila mimoriadny pokrok pri odstraňovaní hladu a znižovaní chudoby. Perspektívy ďalšieho znižovania chudoby rozvojom poľnohospodárstva sa rozširujú v odvetví niektorých potravinárskych plodín, ako aj produktov s vyššou hodnotou, napr. káva, záhradnícke produkty a tropické ovocie. Realizácia týchto možností si vyžaduje ďalšie ciele opatrenia politik na rozvoj vidieka.

Poľnohospodársky rast sa v Brazílii môže dosiahnuť udržateľným spôsobom. Hoci dodatočné dodávky budú aj naďalej skôr výsledkom nárastu výkonnosti než zvyšovania rozsahu oblastí, očakáva sa zmierňovanie tlaku na prírodné zdroje iniciatívami zameranými na životné prostredie a jeho ochranu

vrátane podpory udržateľných pestovateľských postupov, zmeny prírodnej a znehodnotenej ornej pôdy na pasienky a integrácie systémov pestovania plodín a chovu dobytka.

© OECD

**Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.**

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

**Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.**

**K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD:** [www.oecd.org/bookshop](http://www.oecd.org/bookshop)

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: [rights@oecd.org](mailto:rights@oecd.org) , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu [www.oecd.org/rights](http://www.oecd.org/rights)



**Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!**

© OECD/FAO (2015), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr\_outlook-2015-en